

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Переговорний процес у міжнародній практиці

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»
Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»
Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні
кафедри міжнародних відносин
Протокол № 1 від 25 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Зовнішня політика України
Викладач (-і)	Гурак Ігор Федорович
Контактний телефон викладача	(0342) 75 20 27
Е-mail викладача	ihor.hurak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/3019
Консультації	Упродовж вивчення курсу згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Вміння вести переговори є одними з найважливіших навиків політолога-міжнародника. У зв'язку з цим навчальна дисципліна «Переговорний процес у міжнародній практиці» займає важливе місце серед дисциплін в рамках підготовки фахівців за спеціальністю «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». В ході вивчення навчальної дисципліни студенти не тільки отримують теоретичні знання але й здобувають практичні навички ведення переговорів. Це навчальна дисципліна, що входить до циклу дисциплін за вибором ВНЗ. «Переговорний процес у міжнародній практиці» тією чи іншою мірою базується на таких дисциплінах як «Вступ до спеціальності (міжнародні відносини)», «Дипломатична та консульська служба», «Країнознавство». В свою чергу, вона тісно пов'язана та становить основу для таких дисциплін як «Міжнародна інформація», «Дипломатичний протокол та етикет» та «Міжнародні конфлікти»</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> навчальної дисципліни є засвоєння знань, пов'язаних із особливостями сучасних міжнародних переговорів; стратегіями, тактичними прийомами, посередництвом, риторикою, невербальними методами комунікації в ході переговорного процесу; національними переговорними стилями, стратеґемним мисленням в ході міжнародних переговорів та набуття навичок застосування відповідних знань у практичній площині.</p> <p>Основними <u>цілями</u> вивчення студентами дисципліни «Переговорний процес у міжнародній практиці» є засвоєння ними знань та набуття навичок щодо: сутності та особливостей міжнародних переговорів на сучасному етапі; структури та характеристики етапів переговорного процесу; стратегій та тактичних прийомів/технік в ході міжнародних переговорів; особливостей підготовки до переговорів; представництва та посередництва в процесі переговорів; засад невербальної комунікації та ораторського мистецтва в контексті переговорного процесу; особливостей національних переговорних стилів; стратеґемних підходів до ведення переговорів</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.</p> <p>ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>	

- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
 ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
 ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
 ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

Результати навчання:

ПР4. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

ПР5. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

ПР11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні матеріали.

ПР13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Лекції	16 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	I	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Сутність та особливості міжнародних переговорів на сучасному етапі	2		
Тема 2. Структура переговорного процесу. Характеристика	2		

етапів переговорів			
Тема 3. Стратегії в ході переговорів		2	
Тема 4. Тактичні прийоми/техніки в ході переговорів	2		
Тема 5. Підготовка до міжнародних переговорів		2	
Тема 6. Представництво та посередництво на переговорах	2		
Тема 7. Невербальне спілкування в ході переговорів		2	
Тема 8. Ораторське мистецтво	2		
Тема 9. Метод симуляцій як метод підготовки до переговорів: теорія і практика.		2	
Тема 10. Переговорні стилі		4	
Тема 11. Політичні переговори як мистецтво стратега	6		
Контрольна робота		2	
	ЗАГ:	16	14
			60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Поточний контроль з навчальної дисципліни «Переговорний стиль у міжнародній практиці» відбувається шляхом перевірки засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять, написання контрольної роботи, підготовки індивідуальної роботи та контролю самостійно опрацьованої додаткової літератури.</p> <p>Перевірка засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей (в тому числі у формі презентацій), коротких письмових / тестових робіт. За опрацювання тем, визначених для семінарських занять студент може отримати максимально 40 балів.</p> <p>Контроль засвоєння знань та навичок, що базуються на лекційному матеріалі, здійснюється шляхом написання студентами контрольної роботи (у розгорнутій та/або тестовій формі). За опрацювання тем, визначених для семінарських занять, студент може отримати максимально 30 балів.</p> <p>Навики роботи із науковою літературою, вміння аналізувати знайдені матеріали, робити висновки та узагальнення студенти реалізують шляхом написання індивідуальних робіт. Індивідуальна робота оцінюється максимально у 20 балів.</p> <p>Студентам також пропонується самостійне опрацювання наукових джерел, які є знаковими для відповідної дисципліни. Контроль засвоєння відповідних знань здійснюється у тестовій формі та максимально оцінюється у 10 балів.</p> <p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Написання двох письмових контрольної роботи (одна по матеріалу, який виноситься на лекції, інша – за результатами опрацювання матеріалу, який передбачений для опрацювання на семінарських заняттях) є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо здобувач не писав контрольні роботи, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються силабусом. Контрольні роботи включають 10 тестових питань та оцінюються по 10 балів кожна.</p> <p>Індивідуальне завдання виконується студентами у формі реферату обсягом 11 – 14 аркушів (інтервалом 1,5, та 14 кеглем).</p> <p>Критерії оцінювання індивідуальних робіт:</p>

	<p>«відмінно» – робота є оригінальним самостійним дослідженням, у якому відбито творчий пошук студента, його вміння нестандартно мислити, працювати з науковими джерелами, висуваючи при цьому власні гіпотези з досліджуваних проблем;</p> <p>«добре» – наукове дослідження студента виконане на достатньо високому рівні, але має незначні недоліки в технічному оформленні, укладанні списку літератури, стилістиці тексту;</p> <p>«задовільно» – робота не відповідає переважній більшості вимог до відповідного типу дослідження, але має структуру, систематизований набір фактів, здобувачем зроблено спробу сформулювати висновки та узагальнення;</p> <p>«незадовільно» – робота не відповідає вимогам до відповідного типу дослідження</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Оцінювання набутих студентами знань та умінь на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою.</p> <p>Виступи на семінарських заняттях оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти належним чином засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Форма і терміни підсумкового контролю навчальної дисципліни визначаються навчальним планом. Здобувач(ка) допускається до підсумкового контролю у формі іспиту за умови виконання всіх передбачених силабусом навчальних робіт, відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 50 і більше балів під час поточного контролю. Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку, але враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.</p>

<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів передбачає виставлення підсумкової залікової оцінки. При поточному контролі оцінюються: систематичність роботи на практичних заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, самостійне опрацювання тем, виконання індивідуальних завдань, контрольних (тестових) робіт.</p> <p>Підсумкова оцінка виставляється студенту в кінці семестру за результатами роботи на практичних заняттях, обговорення дискусійних питань, виконаних індивідуальних проектів та контрольних (тестових) завдань.</p>
-----------------------------	---

7. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу полягає у послідовності набуття знань, умінь і навичок у ході лекцій, семінарських занять і самостійної роботи. Відвідування лекцій для студентів є обов'язковим. Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студентів на лекціях чи семінарських заняттях, отримання негативних оцінок на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальних робіт вони повинні їх відпрацювати. Визначений для відпрацювання день – вівторок, 15.00 год. – 17.00 год. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності, недобрпорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентам повторно виконати необхідний вид роботи.

Письмові роботи. Контрольна письмова робота виконуються студентами на 9 семінарському занятті. Індивідуальна робота здається студентами у електронному вигляді до 1 травня.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді розроблених у Прикарпатському національному університету імені Василя Стефаника положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача освіти можливість і порядок відпрацювання пропущених занять регламентується [Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника \(введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.\)](#).

Неформальна освіта. Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника \(Редакція 3\) \(введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.\)](#)

8. Рекомендована література

Богінська Ірина, Паніна Ірина. Навчання і викладання європейських студій у форматі симуляції багатосторонніх переговорів. Український Щорічник з Європейських Інтеграційних Студій. Вип. VIII. Київ, APREI, 2023. 75 с. С. 4–13.

Ващенко І.В., Кляп М.І. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посібник. Київ: Знання, 2013. 407 с.

Гурак І. Ф., Дерев'яно С. М., Бойчук О. І. Формування в Росії авторитарного, антизахідного режиму та реакція провідних міжнародних акторів. Актуальні проблеми філософії та соціології. Вип. 41. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2023. С. 130–140.

Гурак І.Ф., Цепенда І.Є. Методика ведення міжнародних переговорів: Навчально-методичний посібник для студентів напряму 6.030301 «Міжнародні відносини». Івано-Франківськ: П/п Б.Кузів, 2011. 32 с.

Нариси з історії дипломатії України / НАН України. Ін-т історії України; Відп. ред. В.А. Смолій. Київ: Альтернативи, 2001. 735 с.

Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: посібник. К: Академвидав, 2003. 568 с.
Примуш М.В. Конфліктологія: Навч. посібник. Київ: Професіонал, 2006. 288 с.
Ходжсон Д. Ефективне ведення переговорів. Дніпропетровськ: Баланс-Клуб, 2002. 252 с.
Цюрупа М. В. Основи конфліктології та теорії переговорів: навч. посібник. Київ: Кондор, 2006. 172 с.

Яхно Т.П., Куревіна І.О. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2018. 168 с.

Hurak I., D'Anieri P. The Evolution of Russian Political Tactics in Ukraine. Problems of Post-Communism. Volume 69, 2022. Issue 2. P. 121–132.

Hurak I. Political Myths Propagated by the Russian Federation in Ukraine. Wschód Europy. Studia humanistyczno-społeczne. 2017. Vol. 3. Nr. 2. P. 13–38.

Hurak I. Rosyjska obecność militarna oraz dyplomacja rosyjska w kontekście konfliktu na wschodzie Ukrainy. Wschód Europy. Studia Humanistyczno-Społeczne. 2015. Nr. 2. S. 161–182.

Hurak I. The Minsk Agreements of 2015: a Forced Step or a Small Achievement of the Ukrainian Side within the Diplomatic Confrontation around the War in the Donbas. The Copernicus Journal of Political Studies. 2015. № 1 (7). pp. 124–140.

Hurak I. Umowy zawarte w Mińsku i uwarunkowania ich wprowadzenia. Teoria a praktyka. Krakowskie Studia Międzynarodowe. 2016. Nr. 2 (XIII). S. 227–233.

Інформаційні ресурси

Законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств і відомств:

Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>

Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>

Наукова бібліотека ПНУ. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Викладач:

Гурак І.Ф., доцент кафедри міжнародних відносин